

Placeringspolicy

Särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser

Fastställd av kommunfullmäktige 2015-04-27

Särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser

1. Övergripande förutsättningar

1.1 Bakgrund och legala förutsättningar

Osby kommun har åtaganden för pensioner till anställda. För pensioner som intjänats efter 1997 (PFA 98) hanteras huvuddelen individuellt av de anställda. För pensioner som upparbetats innan 1998 (PA-KL) finns åtaganden som kommer att belasta kommunens ekonomi under mycket lång tid. Kommunen har avsatt kapital i syfte till att täcka delar av pensionsåtagandet. Genom att förvalta kapitalet och fördela utbetalningar ur kapitalet över tiden utjämnas den framtida årliga belastningen på kommunens ekonomi.

Kommunallagens 8 kap § 3a föreskriver att ”Fullmäktige skall meddela särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser. I föreskrifterna skall det anges hur medlen skall förvaltas. Därvid skall tillåten risk vid placering av medlen fastställas. Vidare skall det anges hur uppföljning och kontroll av förvaltningen skall ske. Föreskrifterna skall omprövas så snart det finns skäl för det.”

1.2 Placeringspolicyns syfte och omfattning

Denna policy utgör kommunens särskilda föreskrifter för pensionsmedelsförvaltningen. De av kommunen avsatta medlen ska i första hand täcka åtaganden som som upparbetats fram till 1998 (PA-KL). Nyintjänad pensionsavsättning (avseende inkomster över 7,5 basbelopp) hanteras f n via löpande finansiering.

Placeringspolicyn

preciserar strategiska beslut och riktlinjer kring den långsiktiga förvaltnings-inriktningen, anger roller och ansvarsfördelning samtutgör vägledning för ansvariga personer inom kommunen.

Denna policy är intern och avser den totala portföljen.

2. Målsättning

2.1 Övergripande målsättning

Det finns två övergripande mål med förvaltningen av avsatta medel:

1. att uppnå en god avkastning med betryggande säkerhet
2. att uppnå en jämn och förutsägbar utbetalning av pensionskapitalet över tiden

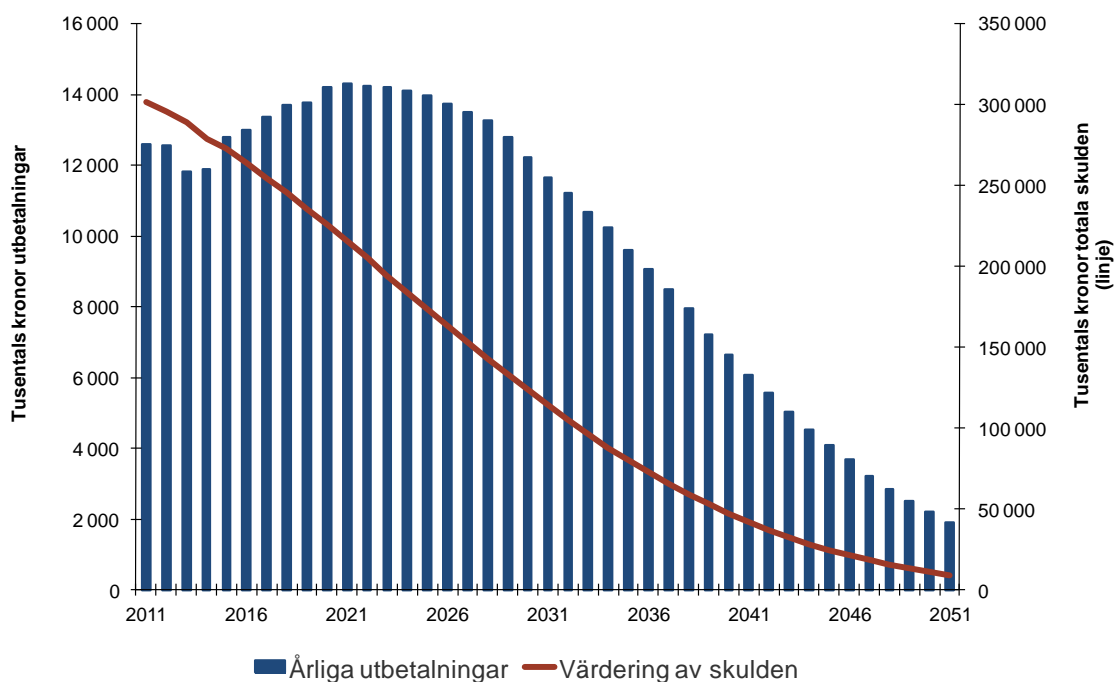
Med ” god avkastning med betryggande säkerhet” menas att kommunen ska ta finansiella risker i syfte att uppnå en avkastning som över tiden överstiger skuldens diskonteringsränta. Därmed bidrar förvaltningen till att minska den finansiella bördan av åtagandet. Kommunen ska vidare utnyttja tidfaktorn i åtagandet. Med det menas att kommunen kan acceptera kortfristiga variationer i värdet av tillgångarna, om tillgångarna över lång tid (> 5 år) med rimliga antaganden kan förväntas skapa ett mervärde som motsvarar risken.

En jämn och förutsägbar utbetalningstakt är viktig för att uppnå stabilitet i förutsättningarna för den årliga kommunala driften.

2.2 Måluppfyllelse: Övergripande strategi

För att uppnå målsättningarna har kommunen utvecklat en matchningsstrategi. Strategin anger hur de fonderade tillgångarna ska tas i anspråk för att hantera åtagandet. Kommunens åtagande kopplad till den gamla skulden illustreras schematiskt i figur nedan. Skuldens struktur innebär att utbetalningarna ökar fram till ca 2025, för att därefter avta.

Osby kommuns pensionsåtagande (PA-KL) 2012-2052 i fasta priser (KPAs beräkning)

Steg ett i strategin är att fastslå ett långsiktigt tak för den årliga pensionsbelastningen avseende den gamla skulden ("maximibelopp") i reala termer. Beräknade kostnader över taket ska säkerställas av det avsatta pensionskapitalet. Nuvärdet av utbetalningarna som överstiger taket ska matchas med de medel som avsatts.

Steg 2: För att säkerställa ett utrymme att ta risk sätts den initiala konsolideringsgraden till 100%. Det innebär att tillgångarnas värde motsvarar nuvärdet av skulden. Matchningen baseras på värdet av tillgångarna per den 31/12 2011 samt nuvärdet av den gamla skulden såsom pensionsadministratören, KPA, beräknat den i långtidsberäkningen med data per samma datum (med antaganden baserade på Rips 07 och gällande diskontoränta 1,75%).

Steg 3: En femårig utbetalningsplan preciseras som anger det årliga belopp som skall realiseras från pensionskapitalet och läggas till driftsbudgeten under perioden 2013-2017. Kommunens utbetalningsplan för den närmaste femårsperioden anges i 2.3 nedan. För tiden därefter görs en prognostiserad utbetalningsplan baserad på antaganden om normal avkastning under lång tid, givet en balanserad tillgångsportfölj (ALM-analys februari 2012).

Strategin är en fortsättning på den inriktning som valdes 2008, med årliga utbetalningar under femårsperioden 2008-2012. Om inget oförutsett inträffar görs en förnyad analys efter fem år, där den kommande femårsperiodens utbetalningsnivåer fastslås.

2.3 Precisering av målsättning

Taket för utbetalningar avseende gamla skulden som skall betalas ur löpande drift uppgår till **7,2 mkr/år** (i fast penningvärde, basår 2012). Maximibeloppet gäller från 2013 och framåt.

Av detta följer att kommunen skall ta medel ur pensionsavsättningarna i anspråk. Följande utbetalningar skall göras ur de avsatta pensionsmedlen för åren 2013-2017 (i nominella termer, räknat med en inflation på 2%).

År	Belopp (mkr)
2013	4,9
2014	5,0
2015	6,1
2016	6,5
2017	7,4

3. Organisation och ansvarsfördelning

3.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för pensionsmedelsförvaltningen.

Kommunfullmäktige fastställer placeringspolicyn.

3.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är formell medelsförvaltare och delegerar kommunfullmäktiges operativa förvaltningsuppdrag till ekonomiavdelningen/ekonomichefen. Kommunstyrelsen är ansvarig för strategiska frågeställningar.

Kommunstyrelsens ansvar omfattar:

1. Beredning av placeringspolicyn, för beslut i kommunfullmäktige
2. Säkerställande att förvaltningen sker i överensstämmelse med placeringspolicyn och gällande lagar
3. Löpande utvärdering av förvaltningen i förhållande till fastställda förvaltningsmål

3.3 Ekonomichefens ansvar

Det är ekonomichefens ansvar att

1. Placeringspolicyn efterlevs
2. Utforma förvaltningsinriktning inom ramen för policyn
3. Finansiella avtal och transaktioner sker inom ramen för denna placeringspolicy och gällande delegation
4. Löpande rapportera till kommunstyrelsen om utfallet i förvaltningen och portföljernas exponering i relation till fastställda limiter.
5. Genomföra förändringar avseende förvaltare, investeringar och andra uppdrag inom ramen för placeringspolicyn.
6. Initiera, bereda och genomföra förändringar av placeringspolicyn.
7. Följa upp efterlevnad av placeringsdirektiv och avtal.
8. Företräda kommunen gentemot externa motparter.
9. I övriga fall rapportera till kommunstyrelsen rörande omständigheter som påverkar förvaltningen av portföljerna.

Vid plötsliga, oväntade marknadshändelser kan ekonomichefen i samråd med kommunstyrelsens ordförande ta initiativ till lämpliga placeringsförändringar som kan innebära

tillfälliga avvikelser från placeringsreglerna. Dessa avvikelser skall anmälas vid närmaste kommunstyrelsemöte, och kommunstyrelsen skall fatta beslut om den fortsatta hanteringen.

3.4 Attestinstruktion

Förutom ovanstående ansvarsfördelning gäller kommunens ordinarie attestreglemente.

4. Placeringsriktlinjer

4.1 Inriktning

Kommunens förvaltningsmål skall uppnås genom riskspridning, långsiktighet och kostnadseffektivitet. Riskspridning innebär att kapitalet investeras i olika tillgångsslag och hanteras av ett flertal förvaltare. Långsiktighet betyder att kommunen har en lång placeringshorisont, och kan förbli investerad även i perioder när riskfyllda tillgångar varierar mycket i värde. Med kostnadseffektivitet förstås att kommunen noga ska avväga kostnader för förvaltningen mot förväntade förvaltningsresultat.

4.2 Extern förvaltning

Kommunens tillgångar förvaltas av externa förvaltare.

Externa förvaltare skall följa formella och branschmässiga krav som följer av dennes verksamhet.).

Vid placering i investeringsfond utformas inga särskilda avtal utöver eventuella rabattavtal. Fondbestämmelserna skall i allt väsentligt överensstämma med placeringspolicyn. Investeringsfonder skall stå under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet.

4.4 Tillåtna tillgångsslag och riktlinjer

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Räntebärande värdepapper (4.4.1)
- Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier (4.4.2)
- Alternativa tillgångar: Investeringar som inte ryms i punkterna ovan, t ex hedgefonder, råvaror eller motsvarande (4.4.3)

4.4.1 Räntebärande värdepapper

Ränterisk härrör från löptiden i ett ränteinstrument, och vid ränteförändringar minskar eller ökar instrumentet i värde baserat på instrumentets tidsfaktor (ju längre löptid desto större ränterisk). Risken mäts i duration. Ränteportföljen skall ha en duration som understiger 10 år.

Kreditrisk definieras som risken att utfärdaren av ett finansiellt kontrakt inte fullgör sina förpliktelser, exempelvis inte betalar tillbaka nominellt belopp vid kontraktets förfall.

För att bedöma graden av kreditvärdighet hos emittenter och motparter tillämpas rating enligt något av ratingsinstituten Standard & Poor's, Moody's, Fitch eller motsvarande skuggrating fastställd av finansinstitut. En rating är en bedömning av sannolikheten att den kreditriskvärderade skulden kommer att återbetalas inom utsatt tid.

100 % av de räntebärande tillgångarna får placeras i värdepapper utgivna eller garanterade av svenska staten, svenska säkerställda bostadsobligationer samt svenska kommuner och landsting.

Löptidssegment		Emittentkategori (S&P/Moody's)	Max andel, emittentkategori	Max andel, enskild emittent
Kortfristig rating (< 1 år)	1	A2/P2 (och bättre)	50%	10%
Långfristig rating (> 1 år)	2a	Svenska staten, svenska kommuner och landsting, svenska säkerställda obligationer	100%	25%*
	2b	BBB-/Baa3 (och bättre)	80%	5%

*Begränsningen gäller inte svenska staten

Investering i kreditpapper med sämre rating än investment grade är tillåten under förutsättning att det sker i väldiversifierad räntefond med en genomsnittlig rating motsvarande ”investment grade” (S&P resp Moody's kortfristig rating K2+A2/P2, långfristig rating BBB/ Baa).

I de fall placeringar görs i fond/-er får dessa ha inslag av värdepapper emitterade i annan valuta än svenska kronor, dock under förutsättning att exponeringen i huvudsak valutasäkras i fonden till svenska kronor.

Den genomsnittliga räntedurationen på portföljens placeringar i räntebärande värdepapper och i räntefonder får högst vara 10 år.

4.4.2 Aktier och aktierelaterade instrument

Vid investeringar i aktier skall allmänt vedertagna principer om diversifiering inom och mellan olika aktiemarknader beaktas. Likaså skall riskspridning avseende förvaltare och förvaltningsstil eftersträvas.

Investering skall i huvudsak ske i börsnoterade aktier. Med börsnoterade aktier avses aktier som är föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats öppen för allmänheten och under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet (behörigt organ). Andelen onoterade aktier får uppgå till max 5 %.

En enskild emittent får inte utgöra mer än 10 % av den totala aktieportföljen.

Aktieinnehav noterad i utländsk valuta valutasäkras normalt inte.

4.4.3 Alternativa tillgångar

Syftet med alternativa tillgångar är att skapa riskspridning i portföljen...

Med alternativa tillgångar avses t ex hedgefonder, fastigheter och råvaror. Investering får bara ske i väldiversifierad fond.

Innehav noterad i annan valuta än SEK valutasäkras i normalfallet.

4.5 Allokering

Normalportföljen anger den totala portföljens strategiska, långsiktiga fördelning mellan tillgångsslag. Vid beräkning av vikterna skall tillgångarnas aktuella marknadsvärde utgöra utgångspunkt. Fördelning (uttryckt i SEK) skall gälla totalt för portföljen.

Tillgångsslag			
	<u>min</u>	<u>normal</u>	<u>max</u>
Räntor och alternativa tillgångar	20	40	60
<i>Svenska räntebärande värdepapper</i>	0		60
<i>Alternativa tillgångar</i>	0		40
Aktier	40	60	80
<i>Svenska aktier</i>	0		60
<i>Utländska aktier</i>	0		40

4.6 Övriga riskbegränsningar

4.6.1 Förvaltare

Diskretionär förvaltare eller fondförvaltare skall ha erforderliga tillstånd för sin verksamhet och stå under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.r.

4.6.2 Belåning

Portföljernas tillgångar skall inte belånas annat än vad som följer av normalt likvidschema i samband med transaktioner.

4.6.3 Valutarisk

Värdet av placeringar i utländska valutor sjunker i värde vid försvagning av placeringsvalutan, eller vid en förstärkning av den svenska valutan. Utländska aktieinnehav valutasäkras normalt inte. Ränteplaceringar och alternativa tillgångar skall i normalfallet vara valutasäkrade.

4.6.4 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk innebär att ett finansiellt instrument eller annan tillgång inte kan avyttras eller förvärvas vid avsedd tidpunkt utan större prisreduktion eller att transaktionen medför stora kostnader.

Kommunens tillgångar skall i huvudsak vara noterade, det vill säga vara föremål för regelbunden handel på börs eller annan reglerad marknadsplats som är öppen för allmänheten

och som står under tillsyn av tillsynsmyndighet. Här avses även fonder som huvudsakligen investerar i noterade bolag och som är föremål för frekvent handel.

4.6.5 Derivatinstrument

Kommunen gör inga direktplaceringar i derivatinstrument (terminer, optioner, swapavtal). De kan dock förekomma i underliggande fonder..

5. Etiska riktlinjer

Kommunen ser ekonomisk, ekologisk och social hållbar utveckling som en förutsättning för långsiktig tillväxt. Företag som förmår balansera ekonomi, ekologi och socialt ansvar har goda möjligheter till hög och långsiktig avkastning.

Policyn omfattar internationella konventioner för miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och anti-korruption, samt för humanitär rätt. Kommunen ska i sina placeringar eftersträva att efterleva av Sverige ratificerade internationella konventioner, bl a:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- FN:s vapenkonvention
- ILO:s kärnkonventioner om rättigheter i arbetslivet
- Rio-deklarationen om miljö och utveckling
- FN:s konvention om biologisk mångfald
- FN:s konvention mot korruption

Anlitade förvaltare ska kunna rapportera efterlevnaden av konventionerna, och kommunen ska, om eventuellt brott mot policyn identifierats, antingen avyttra placeringen eller inleda en dialog med företag och/eller förvaltare i syfte att bidra till en positiv utveckling.

6. Uppföljning och rapportering

6.1 Löpande rapportering

Kommunen skall löpande under året, med jämna intervall, sammanställa en rapport över förvaltningsutfallet och relevanta risker.

6.2 Årsrapport

En årsrapport över pensionsmedelsförvaltningen skall lämnas till kommunstyrelsen. Rapporten ska innehålla en redogörelse över det gångna årets placeringsverksamhet samt en bedömning av det kommande årets utveckling.

6.3 Utvärdering av delportföljer/ förvaltare

Förvaltningsresultatet skall utvärderas mot relevanta index som mäter utvecklingen på de marknader där investeringar görs. I tabellen anges relevanta index för delportföljerna.

Tillgångslag	Index
Svenska räntebärande vp	SHB All Bond Index eller motsvarande
Alternativa investeringar	SSVX30d + 2%
Svenska aktier	Six Portfolio Return Index eller motsvarande
Utländska aktier	MSCI World NDR eller motsvarande*
Aktier, tillväxtmarknader	MSCI Emerging Markets free NDR eller motsvarande*

* Eller motsvarande lands- eller regionindex, där det är relevant

Totalportföljen kan jämföras med ett sammanvägt index av ovanstående delindex. Sammanvägningen baseras på aktuell normalvikt för totalportföljen.

ORDLISTA

Duration	Kan beskrivas som den räntebärande portföljens vägda genomsnittliga återstående löptid. Durationen bestäms av obligationernas och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek samt räntenivån. Ju högre värde desto mer känslig är portföljen för förändringar i marknadsräntan. Durationen för en sk nollkupongsobligation är lika med dess löptid och för en kupongobligation lägre än dess löptid.
Diversifiering	Ett grundläggande begrepp i modern portföljteori. Bygger på att den samlade risken när två tillgångar läggs ihop är mindre än summan av riskerna i de enskilda tillgångarna var för sig. Genom att placera kapitalet i fler olika tillgångar och hos förvaltare med olika förvaltningsstil erhålls diversifiering, d v s riskspridning.
Exponering	Det värde, uttryckt i kronor eller i procent av den totala portföljen, som förändras p g a förändringar i kursen/räntan på ett värdepapper.
Hedgefond	Ett samlingsbegrepp för många olika typer av förvaltningsinriktningar, med vissa gemensamma drag: Absoluta avkastningsmål, låg korrelation till traditionella tillgångar (aktier, räntebärande värdepapper) och mycket vida, okonventionella placeringsregler (belåning, derivat, korta positioner). Bidrar till diversifiering i en portfölj.
Index, jämförelseindex	Mått på en marknads eller delmarknads värde, t ex SIX Portfolio Return Index (svenska aktier) och SHB All Bond Index (svenska nominella räntor).
Investeringsfond	Fond som förvaltar aktier och andra värdepapper och som administreras av särskilt fondbolag. Fonden ägs av andelsägarna, vilket betyder att förvaltaren inte under några omständigheter kan använda fondens tillgångar för att täcka förluster i förvaltarens verksamhet. En fond som är registrerad i Sverige står under Finansinspektionens tillsyn och följer den svenska fondblagstiftningen. Inom EU finns ett särskilt direktiv som gäller fondverksamhet (UCITS). Det gör att fondblagstiftningen i de olika EU-länderna i stort överensstämmer. I länder utanför EU kan det dock finnas stora avvikelser i regelverken. Det finns två typer av investeringsfonder, specialfonder och värdepappersfonder. Specialfonder har friare placeringsbestämmelser, och vänder sig oftast till professionella investerare (hedgefonder är oftast specialfonder). .
Likvida medel	Likvida medel definieras som kassamedel, medel på depåkonto, bankräkning, dagsinlåning, specialinlåning samt sådana kortfristiga räntepapper som förvärvats i syfte att utgöra en likvid placering.
Likviditet	Mått på omfattningen av handeln, eller omsättningen, i ett instrument eller på en marknad. Även benämning för kassamedel.
Likvidschema	När ett värdepapper omsätts finns i normala fall standardiserade tidpunkter mellan avslutsdag och likviddag.
Obligation	Skuldebrev med löptid (ursprungligen) över ett år.
Rating, ratingkategorier	En rating är en relativ bedömning av en emittents förmåga att i tid infria sina betalningsförpliktelser. En rating avser i regel ett givet låneprogram eller annan given skuldförpliktelse och är en uppskattning av kredittagarens förmåga till en tidsmässigt korrekt återbetalning av emitterat papper i programmet. En rating kan dock även avse en viss emittents förmåga att fullgöra alla sina betalningsförpliktelser. Internationellt förekommer rating bland annat från Moody's och Standard & Poor's.

Kortfristiga ratingskalor:

Förklaring	Moody's	Standard & Poor's	Standard&Poor's – nordisk rating
Högsta kreditvärdighet	Prime-1	A-1	K-1
Hög kreditvärdighet	Prime-2	A-2	K-2
Adekvat kreditvärdighet	Prime-3	A-3	K-3
Spekulativ kategori	Not prime	B	K-4
Bristande betalningsförmåga		C	K-5
Betalningsinställelse/Konkurs		D	BK

Långfristiga ratingskalor:

Förklaring	Moody's	Standard & Poor's
<i>Investment Grade</i>		
Högsta kvalitet	Aaa	AAA
Hög kvalitet	Aa	AA
Övre mellannivå	A	A
Mellannivå	Baa	BBB
<i>Speculative Grade</i>		
Övervägande spekulativ	Ba	BB
Spekulativ, låg nivå	B	B
Svag, nästintill konkurs	Caa	CCC
Högsta spekulation	Ca	CC
Lägst kvalitet	C	C
Konkurs		D

Standard & Poor's kan använda + eller - för att modifiera vissa ratings.
Moody's använder siffror 1 (högst), 2 och 3 inom intervallet Aa1 till B3.

Ränteswap	Avtal om byte av räntebetalningar från fast till rörlig räntesats och vice versa.
Standardavvikelse	Statistiskt mått på hur kraftigt värdet på en tillgång (värdepapper, portfölj) eller en marknad fluktuerar över tiden (även kallat volatilitet).
Termin	Ömsesidigt förpliktande avtal mellan två parter om köp och försäljning av en viss mängd av en viss vara med likvid vid en bestämd framtida tidpunkt. Exempel på sådan termin är aktie-, ränte- och indextermin.
Tillgångsslag	Räntebärande värdepapper och aktier är två exempel på tillgångsslag.
Valutarisk	Risken att tillgångar noterade i utländsk valuta faller i värde mätt i egen valuta p g a att den egna valutan stiger/utländska valutan faller.